

Písemná zkouška
Studijní program – Základy společenských věd se
zaměřením na vzdělávání
Bakalářské studium

2024
Zadání testu

Prosím počkejte na pokyny!

ZÁZNAMOVÝ ARCH

- NEPODEPISOVAT – HODNOCENÍ JE ANONYMNÍ
- NEPOŠKODIT – ZPRACOVÁNÍ JE ELEKTRONICKÉ

POSTUP:

1. Na **záznamový arch** v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.
2. Pročtěte si způsob vyplňování – vzor je na záznamovém archu dole. Správnou odpověď označte **křížkem** tak, aby nepřesahoval okraje bílého poíčka.
3. Test – u jednotlivých otázek vyberte **jedinou správnou odpověď** z variant a), b), c), tu uvedeným způsobem vyznačte v záznamovém archu. Správná je vždy jen jedna odpověď. Varianty (d, e) v nabídce odpovědí nejsou.
4. **Bodové hodnocení otázek** – jednotlivé otázky v testu jsou hodnoceny **dvěma body**.
5. **Opravy** – pokud budete chtít změnit již vyznačenou odpověď, je nutné vyplnit celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označit křížkem správnou odpověď.
6. **Časový limit** pro písemný test je **40 minut**.
7. **Ukončení** – podle pokynů se dostavíte ke stolku s vyplněným záznamovým archem k odevzdání, zde obdržíte štítek s Vaším identifikačním kódem, který bude nalepen na záznamový arch na vyznačené místo (vpravo nahoře).
8. **Všechny chyby** vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.

1. Které kritérium je relevantní pro rozlišení mezi monarchií a republikou?
 - a) demokratičnost či nedemokratičnost státu
 - b) vztah státu k jeho vnitřním územním jednotkám
 - c) postavení hlavy státu

2. Svrchovaná moc státu (suverenita) nad svým územím a obyvatelstvem a autonomie státu v zahraniční politice je základním principem tzv.:
 - a) vestfálského systému (1648)
 - b) práva národů na sebeurčení (1918)
 - c) koncertu velmocí (1815)

3. Uvedte, kdo je znevýhodněn inflací
 - a) majitel nemovitosti
 - b) majitel akcií
 - c) věřitel

4. „Tím, že jednotlivec sleduje vlastní cíle, často podporuje cíle společnosti efektivněji, než kdyby chtěl sledovat cíle společnosti. Nepoznal jsem případ, kdy by něco dobrého přineslo ovlivnění trhu ve veřejném zájmu.“

Uvedený výrok pronesl ekonom, který

- a) považuje trh za hlavního regulátora ekonomiky.
- b) je přívržencem státních zásahů do fungování trhu.
- c) doporučuje státní zásahy do ekonomiky.

5. Který z následujících výroků je nejméně pravdivý:
 - a) sociologie a antropologie jsou vzájemně odlišné disciplíny.
 - b) sociologie se vždy zaměřuje na kvantitativní analýzu.
 - c) sociální psychologie a sociologie jsou společenské vědy.

6. Vyberte skupinu psychologických pojmů, které jsou typické pro humanisticky orientované teorie osobnosti:
 - a) sebeaktualizace, tvořivost, sebepojetí
 - b) operantní podmiňování, habituace, imprinting
 - c) vědomí, komplexy, archetyp

7. Pro tradiční společnost není typické, že
 - a) základní sociální jednotkou je rodina.
 - b) lidé musí přijmout více sociálních rolí.
 - c) lidé žijí většinou na venkově.

8. Sociální vyloučení
- je pouze důsledkem deviantního sociálního chování jednotlivců.
 - je proces, kterým jsou jednotlivci i celé skupiny osob zbavováni přístupu ke zdrojům nezbytným pro zapojení se do sociálních, ekonomických a politických aktivit společnosti jako celku.
 - se především týká protestních subkultur, pro něž je typický politický extremismus.
9. Jestliže prvek P je abstraktně definován jako bod „zde – teď – já“, který je umístěn ve vědomí každého mluvčího používajícího přirozený jazyk, pak se pojmovému vymezení tohoto bodu ze všech následujících charakteristik nejméně blíží ta, která ho popisuje jako:
- bod „tady – nyní – mé vědomí“.
 - přímku znázorňující plynutí času.
 - průsečík identity a časoprostorových souřadnic.
10. Jestliže někdo tvrdí, že etnická menšina X je ve veřejném prostoru dané země různými způsoby diskriminována, zejména pak ve svém postavení na pracovním trhu a při shánění zaměstnání odpovídajícího dosaženému vzdělání, pak je zřejmě jako protiargument nejspíš nejméně relevantní a nejméně logicky konzistentní, jestliže někdo na toto tvrzení zareaguje slovy:
- „Ale máme právo na svobodu projevu, takže diskriminace je zcela v pořádku.“
 - „Ale podle posledních sociologických průzkumů zaměřených na různé aspekty diskriminace X tomu tak není úplně ve všech regionech.“
 - „Možná v mnoha ohledech ano, nicméně je pozoruhodné, že podle nedávných statistik je zaměstnanost příslušníků X vyšší než průměr.“
11. Jedinec se racionálně rozhodne upřednostnit jízdu svým osobním autem před využitím hromadné dopravy, aby se rychleji dostal do práce, ale kvůli dopravní zácpě způsobené tím, že na základě stejné racionální úvahy jednalo kolektivní množství jedinců, se naopak výrazně zdrží. Situace je typickým příkladem:
- nezamýšlených důsledků jednání.
 - Thomasova teorému, kdy situace jedincem definovaná jako reálná se stává reálnou ve svých důsledcích.
 - rizikové společnosti.
12. Gender je sociálně konstruované pohlaví, což neznamená, že
- identitu jedince vytváří sociální interakce.
 - pohlaví není výsledkem pouze biologických predispozic.
 - biologické pohlaví neexistuje.

13. Detektivní metoda Sherlocka Holmese, která je označována jako deduktivní, je ale z hlediska metodologie společenských věd příkladem postupu induktivního. Který z následujících postupů odpovídá společenskovědně chápané indukci?
- Na základě pozorování jsou vytvářeny hypotézy, poté dochází ke sběru dat.
 - Na základě vytvořených hypotéz dochází k pozorování a následnému sběru dat.
 - Na základě pozorování dochází ke sběru dat a následnému vytváření hypotéz.
14. Výrok „Nechtěj, co není, a chtěj, co je, a budeš spokojen.“ vyjadřuje postoje
- skeptiků.
 - stoiků.
 - epikurejců.
15. Podle Platóna nejvíce jsouci jsou
- ideje.
 - reálná jsoucna ve světě.
 - lidé, kteří se vzdělávají.
16. U Aristotela má logika status
- vědy o formálních systémech myšlení
 - metafyziky
 - nástroje, který používají všechny vědy
17. Cílem Descartovy filosofie je nalezení a odůvodnění základních principů, z nichž vychází naše poznání. To znamená, že od toho, jak se nám věci jeví, musíme přejít k jejich předpokladům, jež by měly být nezpochybnitelným základem každého poznání. Jde o jednoduché intuice, jež jsou bezprostředně zřejmé: například každý trojúhelník je tvořen třemi přímkami, – tatáž věc najednou nemůže být i nebýt, - všechno má svou příčinu, - v účinku nemůže být víc než v příčině, - musím být, jestliže myslím. Metodu takového druhu poznání nazýváme:
- indukce
 - dedukce
 - analýza
18. Nietzscheho pojetí nihilismu
- je označením pro filosofii, etiku a náboženství jako vyprázdňené formy lidského myšlení.
 - označuje starodávný kult života a smrti.
 - znamená odmítání všeobecně uznávaných hodnot.

19. Přečtěte si úryvek z tzv. Washingtonské deklarace (16. 10. 1918) a rozhodněte, který výrok z něho vyplývá.

Československý stát bude republikou. Ve stálé snaze o pokrok zaručí úplnou svobodu svědomí, náboženství a vědy, literatury a umění, slova, tisku a práva shromažďovacího a petičního. Církev bude odloučena od státu. Naše demokracie bude spočívat na všeobecném právu hlasovacím: ženy budou postaveny politicky, sociálně a kulturně na roveň mužům. Práva menšiny budou chráněna poměrným zastoupením; národní menšiny budou požívat rovných práv. Vláda bude mít formu parlamentární a bude uznávat zásady iniciativy a referenda. Stálé vojsko bude nahrazeno milicí. Československý národ provede dalekosáhlé sociální a hospodářské reformy; velkostatky budou vyvlastněny pro domácí kolonizaci; výsady šlechtické budou zrušeny. Národ náš převezme svou část předválečného státního dluhu rakousko-uherského; válečné dluhy ponecháme těm, kdo do nich zabředli.

- a) Nový režim nepředpokládá velké majetkové přesuny.
 - b) Ženy získají některá vybraná práva, nedojde však k úplnému zrovnoprávnění.
 - c) Lidé se budou moci na vládě podílet i přímo, nejen skrze své volené zástupce.
20. Prohlédněte si ikonickou fotografii z Národní třídy ze dne 17. 11. 1989 a vyberte adekvátní popisek, který nejlépe vystihuje její výpovědní hodnotu:

- a) fotografie dokládá napětí mezi částí občanské společnosti a státem.
- b) policisté byli v roce 1989 neoblomnými zastánci komunistické ideologie.
- c) Praha byla centrem největších protestů v roce 1989.

+

Záznamový arch

VZOR

10TAŽKA = 2 BODY

+

Vzor písma

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 A B C D F H Z

Typ testu

OBBT

ID

1	☐ A ☐ B ☒ C ☐ D ☐ E	11	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	21	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	31	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
2	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	12	☐ A ☐ B ☒ C ☐ D ☐ E	22	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	32	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
3	☐ A ☐ B ☒ C ☐ D ☐ E	13	☐ A ☐ B ☒ C ☐ D ☐ E	23	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	33	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
4	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	14	☐ A ☒ B ☐ C ☐ D ☐ E	24	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	34	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
5	☐ A ☒ B ☐ C ☐ D ☐ E	15	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	25	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	35	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
6	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	16	☐ A ☐ B ☒ C ☐ D ☐ E	26	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	36	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
7	☐ A ☒ B ☐ C ☐ D ☐ E	17	☐ A ☐ B ☒ C ☐ D ☐ E	27	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	37	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
8	☐ A ☒ B ☐ C ☐ D ☐ E	18	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	28	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	38	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
9	☐ A ☒ B ☐ C ☐ D ☐ E	19	☐ A ☐ B ☒ C ☐ D ☐ E	29	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	39	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
10	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	20	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	30	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	40	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E

+

41	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	51	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	61	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	71	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
42	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	52	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	62	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	72	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
43	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	53	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	63	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	73	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
44	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	54	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	64	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	74	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
45	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	55	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	65	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	75	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
46	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	56	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	66	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	76	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
47	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	57	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	67	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	77	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
48	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	58	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	68	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	78	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
49	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	59	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	69	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	79	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
50	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	60	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	70	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	80	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E

+

- Toto je záznamový arch. Do příslušného orámovaného pole v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.
- Správnou odpověď nebo odpovědi (dle zadání testu) označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.
 A B C D
- Pokud se při vyplňování zmýlíte, vyplňte celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označte křížkem správnou odpověď. A B C D
- Po vypršení časového limitu pro vypracování testu odevzdejte záznamový arch a zadání testu doзору v posluchárně podle pokynů, které vám budou sděleny na počátku zkoušky.
- Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.